

KOLYMSKÝ PŘÍZRAK

PETR PROCHÁZKA

KOLYMSKÝ PŘÍZRAK

Petr Procházka

DIVOČINA

Ocelová tětiva se začínala zařezávat lovci do prstů. Bolest necítil. Adrenalin kolující v krvi fungoval znamenitě. Zhluboka hltal mrazivý vzduch a téměř nehnutě postával za kmenem starého dubu. Jeho kořist neměla sebemenší tušení o jeho přítomnosti. Hlídal si veškeré pohyby, směr větru a čekal na nejvhodnější okamžik. Pevně sevřel šíp, tětivu ještě více natáhl a koleny se zabořil do hlubokého sněhu. Ujistil se správným úhlem a vystřelil. Statný los zvedl ve stejný okamžik hlavu vzhůru a dvěma rychlými skoky zmizel v houští. To mu zachránilo život. Šíp prolétl v jeho těsné blízkosti a zapíchl se ostrým hrotem do stromu opodál.

„Sakra. Musel mě ucítit. Asi se otočil vítr,“ zasyčel a samou zlostí praštil lukem do sněhu.

Věděl, že právě přišel o tučnou provizi. Los musel mít minimálně půl tuny a odměna za kůži, maso i paroží by mu pokryla veškeré výdaje na 6 až 8 týdnů.

„Zítřka je taky den. Třeba budu mít víc štěstí,“ zamumlal pokorně, oprášil výbavu od sněhu a pomalu se vydal zpět ke svému srubu. Pochyby v něm ovšem klíčily mnohem více než kdy jindy. Poslední lovecký úspěch měl před necelým měsícem a peníze mu začaly pomalu docházet. Byla to jeho jediná obživa. Občas sice vypomáhal

v místní továrně na zpracování dřeva, ale to bylo pouze nárazové a nedalo se na to spolehnout.

Od rána silně a intenzivně sněžilo. O to namáhavější byla cesta zpět. Každý krok byl utrpení a jeho staré a opotřebované nohy naříkaly při každém pohybu. Bořil se po pás a sotva se vlekl. Pomalu se začínalo stmívat. Věděl, že za tmy nemá šanci. Lesy sice znal nazpaměť, ovšem pouze ve dne. V noci se sem nevydával nikdo. Ani ti nejzkušenější lovci. Stálo to už život nejednoho z nich.

Přidal na tempu a i přes veškerou bolest se mu povedlo zrychlit. Nakonec byl rád, že svůj cíl minul. Stejně by neměl čas na jeho porcování a dopravu zpět ke srubu.

Po necelé hodině se konečně dostal na okraj lesa. Přešel přes mírně zasněženou pláň a po krátkém stoupání se dostal na hlavní cestu. Spadl mu kámen ze srdce. Věděl, že nejhorší má za sebou. Tolikrát již tudy šel, ale dnes se do toho lovu natolik ponořil, že přestal vnímat čas. Příště si na to musí dávat větší pozor.

Slunce již zapadlo, ale světla chalup, srubů a kostela dávaly najevo, že je již konečně doma. Byl neuvěřitelně vyčerpaný a promrzlý na kost. Proto jeho první kroky vedly do místní hospody.

Byla to útulná roubenka, kde se celá místní komunita scházela s téměř každodenní pravidelností. Nezáleželo na tom, jestli je všední den, či nikoliv. Plno bylo pokaždé, když sem lovec jménem Viktor Krutov zavítal. Stejně tomu bylo i tentokrát.

Vší silou otevřel mohutné masivní dveře a teplý, vydýchaný vzduch ho praštil do nosu. Až na pár posledních míst bylo plno. Smích

se nesl místností, stejně jako alkoholové opojení veškerého osazenstva. Na nic nečekal a vydal se ke své stoličce u baru.

„Ahoj, Viktoro, co to bude?“ zakřičel barman.

„Dej mně dvojitou vodku a něco k jídlu.“

„Jak si přeješ. Byl jsi na lovu?“

„Ani mně nemluv. Málem jsem trefil nádhernýho losa.“

„Málem?“

„Na poslední chvíli uskočil. Jestli to půjde takhle dál, tak asi pojdu hladý,“ usmál se a zhluboka se napil čirého moku. Vodka mu projela celým tělem a on hned ucítil, jak začíná působit. Netrvalo dlouho a před ním stál hluboký talíř vařícího vývaru. S chutí se do toho opřel a během chvíle byl talíř prázdný. Zapil to zbytkem vodky, útratu si nechal napsat již tradičně na svůj účet a vydal se směrem ke svému stavení.

Srub měl na samém konci malé ruské vesnice jménem Vanin, kde celoročně bydlelo okolo tří set obyvatel. Ležela uprostřed Chabarovského kraje, jenž se rozkládá podél Ochotského moře. Byla to velice klidná a nenápadná víska, která byla ideální pro tichý a poklidný styl života. Převážnou část v roce zde panovala tuhá zima, kdy teploty padaly hluboko pod bod mrazu. Obživa tu rozhodně nebyla jednoduchá, ale místní atmosféra a hlavně komunita byla natolik pozitivní a přátelská, že to tyto neduhy mnohonásobně převyšovalo. Pro Viktora, stejně jako pro mnohé další, to bylo ideální místo k životu.

Zanedlouho byl na místě. Sehnul se ke kupě dřeva, vytáhl schovaný klíč a odemkl. V malé, úzké chodbě shodil mrazem ztuhlý

kožich a zamířil rovnou ke krbu. V rychlosti zapálil oheň, nalil si pálenku a uvelebil se do křesla. Oheň se pomalu rozhořival a lehce začal osvětlovat celou místnost. Nad krbem viselo několik diplomů a čestných vyznamenání, které Viktor, více než zaslouženě, dostal za svoje služby u kriminální policie v Magadanské oblasti. Zde sloužil téměř 40 let a nebyť jeho graduujícího problému s alkoholem, který vyústil zbytečnou střelbou na neozbrojeného pachatele a jeho propuštěním bez náhrad a výsluh, mohl si spokojeně žít z policejní renty a nemusel se na stará kolena stěhovat z hlavního města na samotu, pobíhat po lese a střílet na bezbranná zvířata. Bohužel ho jeho celoživotní láska k lahvi šnapsu dohnala až sem. Ničeho však nelitoval. Svoji nynější životní situaci bral takovou, jaká je. Navíc se mu zase tak špatně nevedlo. Spíše měl obavy z budoucnosti. Vzhledem k tomu, že se „šedesátka“ blížila mílovými kroky, začínal mít strach z toho, až lov a vše s tím spjaté nebude zvládat.

Decentně popil z poloprázdné sklenice, naposledy se zadíval do krbového ohně a během nepatrné chvíle usnul. Ranní probuzení jménem kocovina znal lépe, než by si přál. Ze všech sil se vzeprl a vysoukal z proleželého křesla. Po schodech vyšel do koupelny, kde si dopřál dlouhou a horkou sprchu. Čím více přemýšlel o dnešní výpravě za kořistí, tím více se mu nechtělo. Venku panovala sněhová bouře a to nebyly zrovna ideální podmínky pro dobrodružnou výpravu za ziskem. Nedalo se ovšem nic dělat. Nemohl si dovolit přepych v podobě odpočinku. Seskákal do přízemí, připravil vodu na čaj a během toho si začal balit věci do lesa. Byl do toho tak ponořený, až málem přeslechl řinčení telefonu.

„Kdo to je!“ zachraptěl do sluchátka neurvale.

„Nazdar, ty stará vojno, tady je Igor z pily. Nemáš dneska čas? Dva lidi mně nepřišli do práce a vyskladňujeme zakázky.“

Viktor byl štěstím bez sebe. Nejenom že nemusel v tom mrazu do lesa, ale navíc byla sobota a to znamenalo pěkný a tučný příplatek za směnu.

„Díky za zavolání. Za půl hodiny jsem tam.“ Práskl sluchátkem, rychle se oblékl a uháněl vstříc výdělků. Celý den strávil ve skladu. Nakládal jeden kontejner dřeva za druhým a kromě oběda se nezastavil. Rozhodně to ale bylo smysluplnější než běhání po kopcích. Na konci dne dostal výplatu a s blaženým výrazem na tváři se vydal směrem k domovu.

Už byl téměř u dveří, když si všiml několika stop ve sněhu. Jako zkušený stopař okamžitě poznal, že se jedná o mužské stopy, které podle podrážky nepatří nikomu místnímu, nýbrž někomu z města. Někomu, kdo tráví více času v kanceláři nežli v terénu. Pro jistotu obešel celé stavení a zkontroloval stodolu s nářadím a dřevem. Nikoho však nenašel. Byl k smrti unavený, a tak se odebral dovnitř a po rychlé večeři a několika hltech vodky usnul jako nemluvně.

NEZVANÝ HOST

Výjimečně ho ráno neprobudil žádný bolehlav, způsobený nadměrnou konzumací alkoholu, ale tupé, hlasité a pravidelné bouchání na dveře. Na nic nečekal, oblékl se do županu a vydal se zjistit, kdo ho tak netrpělivě potřebuje vidět. Otevřel dveře a oněměl. Zpočátku myslel, že vidí ducha. To však netrvalo dlouho. Za dveřmi nestál nikdo jiný než jeho přítel a bývalý dlouholetý kolega Nikita Antonov. Kamarád, který ho provázel téměř po celý život.

Spolu studovali na policejní akademii v Moskvě, spolu sloužili téměř čtyři dekády na kriminální stanici v Magadanu. Řešili stovky případů. Jejich rodiny se stýkaly. Byli jako dva bratři, co se vzájemně podporovali a ve všem si vycházeli vstříc. Nikita byl ten, kdo mu pomáhal s jeho závislostí. Sice neúspěšně, ale i to se počítá, a hlavně se na to nedá zapomenout.

„Mě snad šálí zrak!“ vyhrkl Viktor.

Na nic nečekal a dlouze a upřímně Nikitu objal.

„Jak je to dlouho? Sedm let?“

„Letí to hrozně. Rád tě vidím, kamaráde,“ odpověděl Nikita.

„Pojď dál, ať nám tady nezmrzneš. Čekal jsem tady kohokoliv, ale tebe určitě ne.“

Nikita souhlasně zakýval hlavou a vešel dovnitř.

„Máš to tady pěkný. Malý, ale o to míň starostí s úklidem, vid'!“
dodal a škodolibě se ušklíbl.

„Bydlím tu sám. Mně to stačí.“

Mezitím se Nikita posadil a nalil si z nejbližší lahve.

„Koukám, že ti vodka pořád šmakuje.“

„Ta mně bude chutnat do konce života,“ odvětil Viktor a taky si nalil.

Čas utíkal zběsilým tempem. Oba si toho měli tolik co říci, že si skákali do řeči a vzájemně se překřikovali. Nikita začal po jeho propuštění od policie dělat velitele celého kriminálního oddělení. V podstatě po něm přebral jeho funkci a s tím i spojené veškeré povinnosti.

Osud se však nemazlil ani s jedním z nich. Viktora opustila rodina hned po nedobrovolném odchodu od policie. Viníkem byl pouze a jenom alkohol.

Od Nikity rodina odešla kvůli jeho povýšení a nedostatku volného času. Pokud někdo tráví v práci denně 15 a více hodin, pak se musí zákonitě přenést důsledky do osobního života.

Než se stihli vzpamatovat, byl pomalu večer a oni měli v sobě více jak dvě lahve vodky. Nikita se přiznal, že tu byl předchozí večer, ale nikoho nenašel. Nakonec mu nocleh nabídnul majitel místní hospody. Probrali vše nepodstatné, ale pravý důvod jeho návštěvy zůstal utajen. Dopili a dojedli poslední zbytky a s příslibem zítřejší debaty se odebrali k vytouženému spánku.

Druhý den si nezvykle pospali a téměř ve stejný čas se sešli v kuchyňce. Viktor nedočkavě zahlížel. Věděl, že tato příjemná, ale velmi nečekaná návštěva musí mít nějaký hlubší smysl.

„Vidím, jak jsi zvědavý. A právem. Jistě ti je jasné, že jsem za tebou nepřijel takovou dálku bez nějakého důvodu,“ začal Nikita.

„Myslím na to od první chvíle, co jsem tě uviděl ve dveřích. Trmácet se do týhle pustiny bude mít určitě mnohem vážnější příčinu, než že chceš vidět starýho přítele,“ odpověděl Viktor a vyčkával na reakci.

„Máš pravdu. Nebudu chodit kolem horký kaše. Jsem tu hlavně služebně. Víím, že jsi od všeho utekl a nechceš mít se svojí minulostí nic společnýho. Proto jsem tě celý ty roky nehledal a spíše jsem doufal, že to jednou všechno hodíš za hlavu a ozveš se sám. To, jak se k tobě systém tenkrát zachoval, nebylo správný. Po všech těch letech věrný služby tě jen tak vyhodit na dlažbu, a navíc bez renty, byla pěkná podpásovka. A to kvůli jednomu jedinému pochybení.“

Viktor nedutal a poslouchal, co bude následovat.

„Potřebuju pomoci s jedním případem. Byl bych rád, kdybys mě vyslechl,“ řekl Nikita a pokračoval.

„Pamatuješ si to slepý rameno od řeky Kolyma?“

„To, kam jsme chodili s rodinama bruslit?“ skočil mu Viktor do řeči.

„Přesně to. Je celoročně zamrzlý. Jenže poslední dva měsíce dozadu panovaly u Magadanu nezvykle vysoký teploty a celý rameno roztálo, a to po více jak 25 letech. A s tím, jak led povolil, vyplaval na hladinu černý pytel s lidským tělem. Přesněji řečeno s tělem zhruba

desetiročního chlapce. Ještě tentýž den byla na místo povolána skupina vojenských potápěčů. Během dvou dní našli na dně další tři pytle. V každém téměř totožný nález. Asi si dokážeš představit, co to způsobilo za rozruch.“

Viktor se nestačil divit. Za svoji pestrá praxi se setkal snad se vším, ovšem nikoliv s něčím takovým.

„To je strašný. Ale pořád nechápu, k čemu ti budu dobrý já.“

„Ve městě máme nového starostu. Aby se všem zalíbil, tak před zhruba půl rokem nechal povyhazovat téměř všechny policejní důstojníky, kteří měli nějaký škrálop z předchozího režimu. V reálu se to dotklo celého oddělení. Já jediný to ustál. Místo nich nastoupily samý ucha z akademie. Žádná praxe, žádná stará škola. Všechno to jsou mladý smrkáči, kteří umějí tak maximálně s počítačem. Pořádný a poctivý vyšetřování jim nic neříká. Mně zase nic neříkaj ty jejich blikající bedýnky,“ dodal a smích na sebe nenechal dlouho čekat.

„To víš, kamaráde. Už dávno nejsou sedmdesátý ani osmdesátý léta. To byla jiná doba. Další tisíciletí se blíží a to s sebou přináší pokrok, na který jsme dřív nebyli zvyklí,“ zhluboka vydechl Viktor a upřeně se zahleděl na Nikitu.

„Je to přesně tak, jak říkáš. Jsme starý vykopávky. Jenže přesně tohle je teď potřeba. Mám za úkol si k sobě sehnat někoho, kdo má stejný zkušenosti s vyšetřováním a nebojí se do toho jít naplno. Možná se i trochu ušpinit, když bude třeba. První a jediný, kdo přichází v úvahu, jsi ty. Pokud kývneš, město ti zpětně proplatí veškerou rentu a odměny. Za ty roky to dělá pořádný balík. Mám to

tady černý na bílým,“ sáhl do tašky a vytáhl desky se smlouvou o vyrovnání.

Viktor neváhal a natáhl se pro ni. Věděl, že tohle je jeho šance, jak si zabezpečit svoji budoucnost. Ve vyšetřování je vysloveně profesionál, a i když je spousty let v civilu, tak je to jako s jízdou na kole. Prostě se to nezapomíná.

„Jdu do toho a upřímně jsem rád, že sis vybral mě. Už mně to tady leze na mozek a ty peníze se hodí víc než dost. Kdy vyrážíme? Předpokládám, že co nejdříve,“ dodal nejistě.

Nikita byl nadšený. Těšil se na spolupráci. Věděl, že je na Viktora spolehnutí. Jedinou starost mu dělala jeho neutuchající chuť k alkoholu, které se ani za ty roky nezbavil. To teď ale nechtěl vůbec řešit.

„Vlak odjíždí dnes lehce po půlnoci. Bylo by dobré, kdybysme ho stihli. Nemůžeme si dovolit další prostoje.“

Ihned poté se zvedl a gestem se snažil Viktora popohnat.

Ten na nic nečekal. Vyběhl po schodech do prvního patra, popadl cestovní tašku a začal balit. Nevěděl, na jak dlouho jede pryč, ale měl vnitřní tušení, že se do svého srubu jen tak nevrátí. Proto se snažil pobrat toho co nejvíce. Na závěr vložil do krajní kapsy kožené pouzdro svého nelegálně drženého parťáka jménem Tuský Tokarev vzor 33. Tato pistole ho provázela celou jeho kariérou a nejednou mu zachránila život. Při opuštění služby ji měl sice odevzdat, ale to se přičilo všem jeho zvyklostem a za žádných okolností se nechtěl se svým kovovým přítelem rozloučit. Nelegálně ji pronesl přes výstupní kontrolu a pod hrozbou dalšího postihu pečlivě uschoval. Roky tu

pistole ležela ladem a vyčkávala na tento okamžik. Na onu chvíli, kdy ji její hrdý majitel, bývalý náčelník Viktor Krutov, povolá zpět do služby. Ta chvíle právě nastala.

CESTA DO MAGADANU

Na vlakové nádraží dojeli lehce před půlnocí. Viktor poděkoval svému sousedovi za odvoz a poprosil ho o pravidelný dohled nad svým příbytkem. Delší nepřítomnost může svádět okolí k nekalostem a on by se nerad vrátil do vykradeného domu. Ve vlaku se usadili do nejlepšího kupé, co našli, odhodili svršky a se vši parádou se natáhli na sedačky. Čekala je více jak dvoudenní cesta, a to pouze za předpokladu, že bude celá trasa průjezdná.

Hned ráno se ukázalo, že obavy byly více než na místě. Vlak byl kvůli sněhové kalamitě, která zasypala vjezd do tunelu, nucen zastavit. Každý, kdo měl ruce a nohy, musel vystoupit a přiložit ruku k dílu.

Po několika hodinách úpěnlivého vyhrabování se konečně podařilo koleje zprůjezdnit. Ani Viktor, ani Nikita náročnější ranní rozcvičku nezažili. Proto jejich kroky vedly rovnou do jídelního vagónu, kde si dopřáli vydatnou snídani.

Viktor ještě ani nedojedl, když mu ostrá, velice intenzivní bolest projela zažívacím traktem. Celý zbledl, studený pot mu zahalil vršek čela a on se skácel k zemi jako domeček z karet. Nikita neměl tušení, co se děje, a začal přirozeně panikařit. Přiskočil ke křečovitě schoulenému Viktorovi a snažil se sehnat nějakou pomoc.

„Prášky, ty prášky!“ zašeptal Viktor z posledních sil. Nikita mu příliš nerozuměl, a ještě více se k němu přikrčil.

„V boční kapse od tašky mám prášky. To mně pomůže.“

Nikita na nic nečekal a utíkal do kupé. V rychlosti prohledal jeho cestovní zavazadla a s bílou plastovou krabičkou uháněl zpět. Viktor si bez váhání nasypal téměř plnou hrst barevných pilulek a během několika vteřin je zhltl. Zapil to douškem vody a za pár minut se již mohl postavit na nohy. Nikita ho podepřel a pomalu spolu odkráčeli zpět do kupé.

„Co to bylo?“ zeptal se Nikita neomaladě.

„Občas mám tyhle stavy. Většinou se to projeví po delší námaze.“

„U doktora jsi s tím byl?“

„Začalo to před necelými šesti lety. Chytlo mě to zrovna v lese na lovu. Naštěstí jsem zrovna nebyl lovit sám a to mně nejspíš zachránilo život. Místní doktor mně napsal tyhle prášky a vzápětí poslal do hlavního města na vyšetření. A znáš mě. Já a doktoři. Prášky беру furt a vždycky pomůžou. Na vyšetření jsem nejel. Nemám na to čas ani náladu. Vždycky jsem to nějak rozchodil a vždycky rozchodím.“

Z posledních sil se pousmál a natáhl se na sedadlo. Nikita se již více nevyptával a nechal ho odpočívat. Sám se vrátil do jídelního salonku a objednal si horký čaj s lahví vodky. Čekala je ještě dlouhá cesta, tak ať to trochu uteče.

Po několika hodinách se k němu Viktor přidal. Vypadal o poznání lépe. Trocha spánku mu jediné prospěla. Cesta utíkala bez dalších komplikací a oni stihli probrat téměř celý jejich život. Poslední roky žili každý naprosto odlišně, ale pojilo je jediné. Oba trpce litovali promarněného času a ztráty rodiny. Se svými dětmi se nevidal ani jeden z nich a to je tížilo asi nejvíce.

Viktor v sobě nezapřel duši kriminalisty a po několikaminutové odmlce se začal vyptávat na detaily případu.

„Znáte už totožnost obětí?“

Nikita na nic nečekal a obratem odpověděl.

„Zatím toho moc nemáme. Po prvotním ohledání všech těl víme, že se jednalo vždy o chlapce ve věku v rozmezí 8 až 12 let. Totožnost neznámá a způsob zabití také. Všechna těla byla odeslána k bližšímu ohledání. Pokud budeme mít štěstí, tak až dorazíme, budou výsledky hotový. Jediný, co mně koroner potvrdil, než jsem jel za tebou, byla doba zabití. Ta se u obětí lišila v horizontu několika let. Nevěděl to s úplnou jistotou, ale podle rozkladu těl si myslím, že to bude odpovídat realitě.“

„Po pitvě se dozvíme víc,“ dodal Viktor zaskočeně.

„Přesně tak. Ale už teď můžu s naprostou jistotou říct, že nás nečeká nic lehkýho. Navíc, když se jedná o děti...“ vráska mu vyjela na čele a zahleděl se na ubíhající zasněženou krajinu. Viktor věděl přesně, co se mu honí hlavou, a s hrůzou v očích nechtěl ani domyslet, co je ještě čeká.

Do Magadanu dorazili s dvouhodinovým zpožděním, což byl vzhledem k okolnostem téměř zázrak. Hned, co vystoupili z vlaku, se Viktora zmocnila nostalgická nálada. Přeci jenom v tomto přístavním městě prožil téměř celý pracovní život. Seznámil se zde se svojí dnes již bývalou manželkou, vychoval dva syny a profesně rozhodně nezahálel. Uvnitř cítil, jak se ho začínají zmocňovat smíšené pocity. Nedal to ovšem na sobě znát.

„Vítej doma, kamaráde,“ vyhrkl Nikita.

„Tohle už dávno není můj domov,“ odpověděl Viktor a hořce polkl.

Nikita nechal jeho reakci bez povšimnutí, popadl jedno ze zavazadel a vydali se směrem k parkovišti s taxi službou.

Čekala je cesta přes celé město. Na samém severu Magadanu je totiž nejenom centrála policie, ale také služební byty, a právě jeden z nich se měl nyní stát Viktorovým útočištěm. Okolí se za ty roky vůbec nezměnilo. Převážně průmyslové město, napojené na pobřeží Ochotského moře, působilo velice stísněným a depresivním dojmem. Obrovské továrny na zpracování nerostných surovin, výrobní strojíňo a kovodělného průmyslu, nespočet panelových domů a jedna ulice stejná jako druhá tomu příliš nepřidávaly. Místo zeleně na každém volném prostranství postávala nějaká socha, připomínající starý a krutý režim. Sníh, díky místnímu průmyslu, měl místo bílé barvy spíše hnědý až načernalý odstín. Mlha a všudypřítomný smog celou tuto atmosféru ještě více podtrhávaly.

Konečně byli v cíli. Několikaposchodový panelový dům s oprýskanou omítkou a posprejovanými zdmi nevypadal příliš lákavě. Viktor si okamžitě vzpomněl na svůj útulný srub a nádhernou krajinu, která jej obklopovala.

„Zvenčí nic moc, vid',“ utrousil Nikita. „Uvnitř to vypadá mnohem lépe. Budeš se tu cítit jako doma. Tady máš klíče s číslem bytu. Zítra hned ráno tě vyzvednu a dáme se do práce.“

Viktor o tom dost pochyboval, ale byl tak unavený, že to příliš neřešil. Vyšplhal se do třetího patra, odemkl dveře, cestovní tašky

hodil na zem a jeho kroky vedly přímo do postele. Spánek byla momentálně jediná věc, na kterou myslel.